

Sajtószemle

2009. 6. hét

Milliárdos bírság

Három útépítő céget, a Strabag Zrt.-t, az Egút Zrt.-t és a Colas Dunántúli Zrt.-t összesen mintegy hárommilliárd forintra bírságolt meg a Gazdasági Versenyhivatal versenykorlátozó megállapodás miatt, míg az ügyben érintett He-Do Kft. nem kapott bírságot, mert segített a kartell feltárásában. A GVH történetében ritka, de nem először fordult elő, hogy a piaci szereplők összejátszásának bizonyításához belső informátor adta a fülesek. A cégek számos út- és hídépítési, illetve felújítási közbeszerzési pályázatban felosztották egymás között a piacot, és előre megállapodtak az árban. Szántó Tibor, a Heves és Nógrád megyei kartellügyek sorozatának vizsgálatánál eljáró versenytanács elnöke reméli, hogy eljárásuk egyszerre rettent el az összejátszástól a piaci szereplőket és teszi egyértelművé: a törvénysértések feltárásához adott segítséget a GVH honorálja. A rendhagyó vizsgálat 2006 szeptemberében kezdődött, amikor a versenyhivatal előzetes értesítés nélkül csapott le a Strabag és az Egút Zrt., valamint az építési piac nagyjai mellett kevésbé ismert HE-DO Kft. irodáira. Az ügy lezárásakor tizenhárom, a Heves, illetve a Nógrád megyei önkormányzatok és közútkezelők beruházásait 2002-2006 között kísérő kartellügyében hoztak határozatot. A GVH szerint bebizonyosodott, hogy a Strabag, a Colas-csoporthoz tartozó Egút és a HE-DO tizenkét jelentős út-, illetve hídépítésnél, -felújításnál felosztotta egymás között a piacot, és rögzítette árait. Miközben az ügyben érintett beruházások összértéke hozzávetőleg egymilliárd forint volt, a Strabag 1,7 milliárd, az Egút 1,2 milliárd forint büntetést kapott. A Colas Zrt.-nél bebizonyosodott, hogy a 2005-ben még Hoffmann Rt. néven működő cég Heves városában kartellezett a HE-DO Kft.-vel a Vásártér út 18 millió forintos átépítésénél. A jogsértésekért a Colas cége hatmillió forintos büntetést kapott. (január 31. *Magyar Hírlap* 6.o., **Bűnbánó cég buktatta le a milliárdos kartell-láncot** *Népszabadság* 13.o., **Magyar polip** *Népszabadság* 3.o., **3 milliárdos bírság** *Napi Ász* 3.o., **3 milliárdos bírság** *Blikk* 3.o., február 1. **Hat nap itthon és külföldön I.25-től I. 30-ig** *Vasárnapi Hírek* 5.o., február 2. **Újabb büntetés útépítőkartell miatt** *Napi Gazdaság* 4.o., **Hárommilliárdos bírság kartellezésért** *Világgazdaság* 1+7.o.)

Marha nagy baj van

Elérte a válság a tejtermelést is. Januárban Európa-szerte csaknem felére zuhantak a felvásárlási árak. A tej értékesítésében bekövetkezett káoszt jól jellemzi, hogy amíg ezelőtt esztendőre szóltak az értékesítési szerződések, újabban egy-három hónapra kötnek alkut a felvásárlók még a legnagyobb gazdaságokkal is. Az átvételi árak a tavalyi literenkénti száz forintos átlagárról 60-67 forintra estek vissza. Ennél is kevesebbel, literenként 50 forinttal fizetik ki a tejipari szerződés nélküli, zömmel családi gazdaságokat. A gazdák szerint a kereskedők, a feldolgozók kihasználják, hogy a tej nem olyan áru, mint a gabona, amit a jobb ár kivárásiáig raktározni lehet. Az Európai Bizottság becslései alapján nem csak a magyar termelői piac tisztul majd meg a következő években, 2014-ig az EU10-ek tehénlétszáma 20 százalékkal fog csökkenni. Az agrártárca idehaza máris válságmenedzselésbe kezdett, aminek keretében egy sor azonnali intézkedést vezet be a közeljövőben. Mint mondják, a minisztérium 2,5 milliárd forinttal tudja javítani az ágazat pozícióját. (január 30. *Hetek* 6.o.)

Vizsgálják az áramszünetet

Vizsgálatot indít a Magyar Energia Hivatal annak megállapítására, hogy az E.On a szabályoknak

megfelelően végezte-e tevékenységét a nyugat-dunántúli áramkimaradások és üzemzavar megelőzésére, illetve elhárítására. A hivatal szerint ugyanis huszonnégy óra alatt kellett volna kijavítania a hibákat a szolgáltatónak. A társaság kártérítést ígért a lakosoknak, ám emellett egyéb, jelentős kártérítések megfizetésére is készülhet. (*Napi Gazdaság 2.o.*)

Új területeken jelenik meg a hazai piacon az Union Biztosító

Magán-egészségbiztosítással és munkanélküliségi biztosítással erősít az idén az Union Biztosító. Előbbit egy a társaság felkérésére végzett felmérés indokolja - e szerint Magyarországon a lakosság fele fizetne azért, hogy megfelelő minőségű egészségügyi szolgáltatást kapjon. Utóbbit a jelenlegi piaci környezet és az ügyféligények sürgetik: az elmúlt néhány hónapban az Union a negyedik szereplő lesz, amely kijön a magyar piac számára tavaly nyár előttig még ismeretlen munkanélküliségi biztosítással. (*Világgazdaság 10.o.*)

Több kiskereskedelmi lánc módosítja beszállítói szerződéseit

A Gazdasági Versenyhivatal eljárása nyomán több kiskereskedelmi vállalkozás volt kénytelen a beszállítóival 2009-re kötött szerződéseit módosítani, vagyis a versenytörvény és a kereskedelmi törvény előírásainak megfelelően harmonizálni azokat. A Versenyhivatal még 2008 júliusában indított vizsgálatot a Provera Beszerzési Kft. és annak tagjai, így a Magyar Hipermarket Kft., a Csemege-Match Kereskedelmi Zrt. és a Profi Magyarország Kereskedelmi Zrt. ellen. A megállapodás értelmében a Provera Beszerzési Kft. vállalta, hogy szerződéseiben nem szerepelteti a kizárólagos akciótartásra vonatkozó előírást, a szerződésekben pedig egységes betűméretet használ. Az Auchan ezentúl meghatározza a beszállítókkal való kapcsolattartás módját, hogy azok kérésre információt kaphassanak termékeik fogyásáról. A Metro 2009. június 30-ig úgy módosítja a beszállítóival kötött országspecifikus szállítási szerződéseit. A GVH utóvizsgálattal ellenőrzi a vállalatok teljesítését. (február 3. *Napi Gazdaság 2.o.*, **Módosított szerződések Világgazdaság 2.o.**, **Jobban bánnak a beszállítókkal Magyar Nemzet 11.o.**, **Módosított beszállítói szerződések Metropol 2.o.**)

Lázonganak a fogyasztók

Átfogó vizsgálatot indít az Európai Bizottság az uniós villamosenergia- piac átvilágítására, miután a tegnapi közzétett fogyasztói hangulatjelentésből kiderült: a tömegközlekedés és a banki szolgáltatások mellett ebben az ágazatban merül fel a legtöbb panasz. Meglena Kuneva fogyasztóvédelmi biztos szerint a villamosenergia-szolgáltatás annyira fontos a háztartások büdtsége szempontjából, hogy fel kell tárnai a panaszok okait és orvoslásuk mikéntjét. A vizsgálat első eredményei őszre várhatók, s nem kizárt, hogy ennek nyomán jogszabálytervezeteket nyújt majd be a bizottság. A különböző uniós és tagállami felmérések és statisztikai adatsorok összegzésén alapuló jelentés húsz ágazatot vizsgált meg az árak, a szolgáltatóváltás, a fogyasztói elégedettség, a panaszok gyakorisága és a biztonság szempontjából. Fontos megállapítása, hogy az árukkal - legyen szó ruhákról, autókról vagy élelmiszerekről - általában elégedettebbek a fogyasztók, mint a szolgáltatásokkal. (*Világgazdaság 5.o.*, **Energiacégek EU-vizsgálat előtt Népszava 5.o.**)

Törvénytörtő a Megasztár 4?

A Gazdasági Versenyhivatal eljárást indított az MTM-SBS Televízió Zrt.-vel és az Interaktív Televíziós Műsorkészítő Kft.-vel szemben. Gyanúja szerint a két vállalkozás megsértette a

fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényt. A GVH szerint ugyanis a TV2 televíziós csatornán 2008 őszétől sugárzott Megasztár 4 című tehetségkutató műsor élő adásaiban a szavazatok küldésére buzdító felhívás tévesen azt a képzetet kelthette a fogyasztókban, hogy csupán - illetve elsősorban szavazataikon múlik a versenyzők továbbjutása. VG

(Világ gazdaság, 2009. február 4., szerda, 6. oldal)

Törvény szab gátat a banki önkénynek

A bankok súlyosan félrevezetik az ügyfeleket, amikor nem tájékoztatják őket teljes körűen a szerződések megkötésekor - vélekedett nemrégiben az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület. Két esetben már bírósághoz is fordultak. A devizahitel-adósok igen nehéz időszakokat élnek meg: fél esztendő alatt a svájci frank árfolyama 150 forintról 200 forintra emelkedett, és hiába csökkent minimálisra az alpesi valuta árfolyama, mégis akár 40-50 százalékkal is megnőhettek a havi törlesztőrészek. Ez a tehernövekedés az emberek számára megmagyarázhatatlan. Amikor a folyószámla-kivonatot kézhez kapják, megdöbbenve tapasztalják, hogy a pénzintézetek olyan díjakat, jutalékokat és költségeket számítanak fel, amelyekről a hitelszerződés megkötésekor még szó sem volt. Ezt hívják egyoldalú banki szerződésmódosításnak. Az elfogadás előtt álló törvényjavaslat lényege gátat szabni annak, hogy a szerződés módosításáról csak utólag értesüljön az ügyfél. A változásokat 40 nappal a módosulás megtörténte előtt közölni kell a törvényjavaslat szerint az érdekeltekkel. A kamatemelést minden esetben meg kell majd indokolni. Elsősorban a postai út alkalmas erre, de az ügyfelet fax-, SMS-üzenetben, interneten vagy telefonon is tájékoztatni lehet a pontos okok feltüntetésével. A módosuló törvénytől, amelynek létrejöttében a Gazdasági Versenyhivatalnak oroszlánrésze van, azt várják, hogy a bankok által végrehajtott változások kiszámíthatók és ellenőrizhetők lesznek. Az ügyfelek tényleges döntési helyzetbe kerülnek, és el is utasíthatják az indokolatlan pénzintézeti lépéseket. (február 5. *Népszava* 5.o., **Mi legyen a bankokkal?** *Népszava* 7.o.)

Fizetnie kell az E.ON-nak

Kötbérfizetési kötelezettségre hívja fel az E.ON figyelmét a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége. A szervezet közleménye szerint az áramszolgáltató zrt. üzletszabályzatának melléklete kimondja, hogy rendkívüli időjárás az, amit „az E.ON illetékességi területén független szerv annak minősít”. Ismeretes: a cég a rendkívüli időjárási helyzetre hivatkozva hárítja el a felelősséget. Az áramszolgáltató ugyanebben az üzletszabályzatban vállalja az üzemzavarok szakszerű és gyors elhárítását. Hogy mennyire volt szakszerű a több napig tartó áramkimaradás, a mai napig vita tárgyát képezi. A szövetség úgy véli, abban az esetben, ha az áramszolgáltatás nem felel meg a szerződésben vállaltaknak, akkor a kártérítési kötelezettség mellett ötezer forint kötbért kell fizetni a fogyasztóknak. A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége a bírósághoz fordul, amennyiben az E.ON nem tesz eleget az üzletszabályzatában foglaltaknak. (*Magyar Nemzet* 17.o.)

Ötéves csúcson a mobilügyfélszám-növekedés

Tavaly decemberben 12 millió 224 ezerre nőtt a három magyarországi mobilszolgáltató ügyfeleinek száma, így év végén száz főre 121,8 előfizetés jutott. A jelentős piacbővülés ellenére az elmúlt évben a szolgáltatók piaci részesedései alig változtak. A teljes ügyfélszám alapján a Vodafone 12 hónap alatt 0,15 százalékponttal növelte részesedését, míg a Pannóné 0,02 százalékponttal, a T-Mobile részesedése pedig 0,14 százalékponttal csökkent. Valamivel nagyobb mozgás volt megfigyelhető a forgalmat generáló ügyfeleket tekintve. Itt a Vodafone részesedése

0,42 százalékponttal, a Pannoné pedig 0,58 százalékponttal nőtt, míg a T-Mobile 1 százalékpontos gyengülést szenvedett el. Az elmúlt évben folytatódott a havi előfizetések arányának növekedése, illetve a feltöltőkártyák részesedésének csökkenése. (*Napi Gazdaság 4.o.*)

Magyar fogyasztónak magyar termék

Idehaza is erős az igény a magyar agrártermelők védelmére. A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium szerint akár már a jövő héten aláírható lesz az a megállapodás, amely bizonyos arányban magyarországi eredetű élelmiszerek forgalmazását írja elő a kereskedőknek. A szakértői egyeztetések és a kodifikációs munka folyik, a termelők, a feldolgozók, a kereskedők és a tárca képviselői holnap is tárgyalnak. (*Világgazdaság 4.o.*)

Visszaeső útépitők

Összesen közel 3 milliárd forint kartellbírságot szabott ki a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) versenytanácsa három útépitő cégre, mert 2002-2006 között több Heves és Nógrád megyei útépitési tender kapcsán felosztották egymás közt a piacot, és rögzítették beadási áraikat. A pályázatok összértéke közel 1 milliárd forint volt, a GVH ehhez képest elrettentő bírságot szabott ki. Az útépitőkre valaha kirótt második legnagyobb kartellbüntetés megállapításakor súlyosbító tényezőként vette figyelembe, hogy a résztvevők közül ketten többszörös visszaesőnek számítanak, továbbá hogy a cégek a vizsgált négy évben „átfogó terv keretében, folyamatosan egyeztettek” a tenderekről. Így a GVH a Strabag Zrt.-re 1,7 milliárd, az Egút Zrt.-re 1,2 milliárd forint fizetési kötelezettséget állapított meg. A Colas Dunántúli Zrt. 6 millió forinttal megúszta, hogy a He-Do Kft.-vel összejátszott Heves város útépitési tenderén. Bár a He-Do szereplője volt a megabírsággal zárult ügynek is, nem kapott büntetést, mert a GVH-nak segített feltárni a kartellt. (február 4. HVG 75.o., február 5-11. GVH-bírság útépitőknek Figyelő 6.o., február 4. Újabb útkartellt lepleztek le Heti Válasz 6.o.)

Milliókra büntették a megtévesztő céget

Negyvenegymillió-hatszáztizennyolcezer forintra büntette meg a Gazdasági Versenyhivatal az Euro Correct Consulting Kft.-t. A tornász olimpiai bajnok, Csollány Szilveszter nevével reklámozott cég a GVH szerint megtévesztette a hirdetéseivel az ügyfeleit. (február 6. *Blikk 3.o.*)

Bírság az FHB-nak

A FHB Jelzálogbank lakáshiteltermékeihez nyújtott hitelfedezeti életbiztosításról 2004 és 2006 között adott egyes tájékoztatásai alkalmasak voltak a fogyasztók megtévesztésére állapította meg a Gazdasági Versenyhivatal. A pénzügyet emiatt 10 millió forint bírság megfizetésére kötelezte. A bank elismerte felelősségét, ez enyhítő körülménynek számított a bírság kiszabásánál. (*Világgazdaság 2.o.*, **Megbüntette az FHB-t a GVH** *Világgazdaság 14.o.*)

Bírságelengedés a feljelentői jutalom

Nem csupán az eljárás indítása előtt, hanem azt követően, úgymond menet közben is mód van arra, hogy a kartellező cég - a bírság alóli teljes mentesülés reményében - hozzájuttassa a versenyhatóságot a bizonyításhoz szükséges információkhoz. Ezt az üzenetet hordozza a versenyhatóság egyik legutóbbi döntése, amelyben rekordösszegű, hárommilliárd forintos büntetést szabott ki útépitő vállalkozásokra, de a közbeszerzési kartell egyik részvevőjét, a HE-DO Kft.-t nem

bírságolta meg, mivel a cég az eljárás során az úgynevezett engedékenységi politika keretében együttműködött a hivattal. Így a GVH olyan tényekhez, adatokhoz jutott hozzá, amelyekkel az eredetileg feltételezettnél szélesebb jogsértés vált bizonyíthatóvá - mondta Szolnoky Péter, a kartellcsoport vezetője. Utalt arra, a GVH akkor él az engedékenységgel, ha a kartellből kilépni kívánó vállalkozás megkeresve a hivatalt elősegíti az eljárás megindítását, és a procedúrában is tevékenyen részt vesz. Az eddigi engedékenységi ügyek, mentesülések kiindulópontja a céges feljelentés és az azok alapján lefolytatott eljárás volt. *(Világgazdaság 1+2.o.)*

Szelídíténé a multiláncokat a versenyhivatal

Több kiskereskedelmi vállalkozás számára nyílik mód a jövőben arra, hogy átfésülje a beszállítóival kötött szerződéseit, miután a Gazdasági Versenyhivatal az elmúlt időszakban alaposan utánanézett a multik és a kicsik évek óta feszülő konfliktusainak. A GVH még tavaly júliusban indított eljárást a Provera Beszerzési Kft., valamint annak tagjai (a Cora áruházakat működtető magyar Hipermarket Kft., a Csemege- Match Kereskedelmi Zrt., Profi Magyarország Kereskedelmi Zrt.) ellen. Ugyancsak eljárás indult az Auchan Magyarország Kft., valamint a Metro Kereskedelmi Kft. szerződéskötési gyakorlatának áttekintésére. A GVH mindhárom ügyben azt vizsgálta, hogy a vállalkozások megsértették-e a kereskedelmi törvényt, vagyis az általuk alkalmazott beszállítói szerződések megkötése során visszaéltek-e piaci erejükkel. A vizsgálat megindulását követően mindegyik érintett önként vállalt kötelezettséget arra, hogy a versenytörvénnyel és a kereskedelmi törvénnyel összhangba hozza beszállítói szerződéseit. A vizsgált cégek tehát egyelőre számonkérés nélkül úszták meg a hivatal kutakodását, mivel önkéntes vállalásaikkal megfelelnek a versenytörvény szabályainak - derül ki a GVH közleményéből. *(Magyar Nemzet 13.o.)*